

Проект «Розвиток агрострахування в Україні»

Проект «Розвиток агрострахування в Україні» здійснюється Міжнародною фінансовою корпорацією IFC (група Світового банку) у партнерстві з Канадським агентством міжнародного розвитку (CIDA) з грудня 2009.

На час, коли проект розпочав свою роботу, розвиток сектора агрострахування гальмувався низкою чинників, а саме: поганим розумінням ризиків у сільському господарстві; недостатньою технічною спроможністю страхових компаній; відсутністю страхових продуктів, підкріплених належними актуарними розрахунками; обмеженим доступом до перестраховання та браком у сільгосптоваровиробників довіри до страхування як такого.

Відповідно, IFC впроваджує даний проект з метою подолання вище зазначених перешкод та створення ефективної системи якісного агрострахування, яке постійно розвивається та вдосконалюється.

У своїй роботі із ключовими учасниками ринку агрострахування проект IFC застосовує системний підхід та виконує роль «чесного брокера», одночасно залучаючи в процес розбудови як державні органи, так і представників приватного сектора (страховиків та аграріїв).

Одним із ключових напрямів діяльності проекту є сприяння розвитку законодавчо-нормативної бази шляхом залучення до співпраці ключових міністерств та відомств. Зокрема, проект надавав консультаційну та технічну допомогу у розробці тексту Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою», який набрав чинності 1 липня поточного року, та ряду необхідних нормативно-правових актів.

У співпраці із провідними страховими компаніями та аграріями команда проекту розробила та запустила на ринок нові стандартні страхові продукти для озимих зернових (пшениці, жита, тритикале, ячменю), озимого ріпаку, ярих зернових (пшениці та жита), а також для кукурудзи, цукрових буряків та соняшника, які відповідають світовим стандартам та, що є не менш важливим, враховують специфіку українського ринку. Вони стандартизують процес страхування від початку до самого завершення, роблячи його прозорим і зрозумілим для всіх та знижуючи ймовірність

шахрайства як з боку страховиків, так і з боку аграріїв.

Проект постійно сприяв вдосконаленню професійних навиків страховиків, в тому числі технічних фахівців, які виконують огляд посівів, приймають рішення про прийняття на страхування і займаються оцінкою збитків та визначенням страхового відшкодування. Саме команда проекту ініціювала, а потім і розробила програму підготовки аварійних комісарів, залучаючи досвід провідних світових експертів. Фахівці проекту безпосередньо проводили теоретичні та практичні навчання в рамках програми сертифікації аварійних комісарів, яка здійснювалася з липня по вересень цього року.

Завдяки тісній співпраці з обласними та районними дорадчими службами, проект постійно підтримував зв'язок із агровиробниками, вивчаючи їх потреби, і долучався до їх навчання та консультування з питань агрострахування. З метою покращення обізнаності аграріїв в основних поняттях агрострахування та відновлення їх довіри до страхування, проект проводив широкомасштабні інформаційні кампанії навесні та восени перед початком сезону страхування та польових робіт. В період з 2009 по 2012 рр. проект провів сім таких кампаній, залучивши до участі близько 4 000 агровиробників, які загалом обробляють третину сільськогосподарських угідь України.

Страхування сільськогосподарських ризиків може сприяти покращенню доступу аграріїв до фінансових ресурсів, зокрема банківського кредитування. З цією метою проект IFC разом із «Райффайзен Банком Аваль» розпочали пілотну програму з використання агрострахування в якості застави.

Створення та закладення основи управління Агростраховим пулом в контексті нового законодавства є пріоритетним серед основних завдань проекту IFC. За великим рахунком напрацьовані методики та основну роботу, яку наразі виконує команда проекту, повинен буде взяти на себе Пул. До них належить і управління та обробка даних по ринку, включаючи розрахунки ставок премій та підготовку необхідних документів на перестраховування. Проект розробив спеціальну інформаційну базу для збирання та обробки даних по ринку, яка, ми сподіваємось, запрацює на повну силу

уже цієї осені. Відповідно до плану з управління даними, кожен страховий договір буде внесений до цієї бази. До того ж, вона містить історичні дані щодо рівня урожайності в межах України. Аграрний страховий пул, якому проект планує з часом передати цю базу із усіма даними, повинен буде продовжувати вести її та регулярно вносити оновлені щорічні дані, які використовуватимуться для подальшого актуарного аналізу та розрахунку вартості страхування. Саме на цих розрахунках ґрунтується агрострахування. До того ж дані, які міститиме база, повинні бути доступними для всіх сторін, залучених в процес страхування. На основі цих даних прийматимуться рішення щодо програм страхування.

Друге завдання, яке ставить перед собою проект, – сприяти започаткуванню чіткої та прозорої системи управління Агростраховим пулом, який братиме до уваги інтереси і держави, і страхових компаній, і виробників. Подібна система, підкріплена державною підтримкою, використовується також в інших країнах світу.

Як уже згадувалось вище, проект IFC, який здійснюється у партнерстві із CIDA, виконує роль технічного незалежного консультанта або «чесного брокера», що сприяє співпраці усіх учасників на агростраховому ринку – держави, страхових компаній та агровиробників – та не бере участі у процесі прийняття рішень. Проект лише надає інформацію, аналіз, а за потреби – технічну підтримку, необхідні для прийняття рішень.

Діяльність проекту «Розвиток агрострахування в Україні» в цілому була спрямована на створення сприятливих умов для розвитку системи агрострахування в Україні, що передбачало зміни у законодавстві та запровадження державної підтримки в агрострахуванні. Фахівці проекту допомагали Міністерству аграрної політики та продовольства України і Національній комісії, що здійснює державне регулювання в сфері фінансових послуг, у розробці та впровадженні Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою». Водночас, наголосуємо на тому, що участь проекту полягає лише у наданні консультативної та технічної допомоги, а рішення дотримуватись рекомендацій проекту чи іти своїм шляхом приймається безпосередньо установою.

